

Verslag van de

Gebruikersdag Rekenmodule Natuurkwaliteit NNN (RNN)

Datum: 27 oktober 2016, 10:00 – 14:00
Locatie: Antropia, Driebergen.
Aanwezig: Zie bijlage.
Opgesteld door: Jeroen Kusters, Adviseur Informatievoorziening Natuur, BIJ12.

1. Welkom en presentatie (10:00)

Welkom en presentatie door Tjeerd Wits.
 Powerpoint presentatie is beschikbaar als bijlage bij dit verslag.

2. Overhandiging RNN door BIJ12 aan Provincies (10:20)

Jolinda van der Endt overhandigt als opdrachtnemer vanuit BIJ12 de RNN aan Wilma Timmers als opdrachtgever namens de provincies.
 Zowel vanuit de opdrachtgever als de opdrachtnemer wordt aangegeven dat dit huidige resultaat een goed voorbeeld is van samenwerking in de Digitale Keten Natuur: met name de samenwerking tussen provincies en TBO's!
 Wilma geeft aan erg blij te zijn met deze mijlpaal en dit resultaat, waarbij het nu aan de provincies en partners is om te gaan werken met deze rekenmodule!

3. Nadere presentatie en live toelichting van de RNN (10:25)

Tjeerd geeft nadere inhoudelijke presentatie van de RNN, waarna de RNN live wordt getoond en in detail wordt toegelicht.

Hieronder volgt een overzicht van de aanvullende wensen die de aanwezigen nog hebben en van de gestelde vragen en gegeven antwoorden (Q&A):

Q: Is de RNN gelinkt met vegetatiekarteringen en de Centrale Vegetatie Databank?

A: Deze zit er met name op het vlak van de Standplaatsfactorenkaart, die als input dient voor de RNN. Deze kaart dient o.b.v. Iteratio en expert judgement gemaakt te worden, waarbij Iteratio weer gebruik maakt van vegetatiekarteringen.

Wens: het is belangrijk dat provincies en partners goed 'opgeleid' zijn om te werken met Iteratio en om goede Standplaatsfactorenkaarten te maken.

Vanuit BIJ12 zal samen met betrokken partners bekeken worden hoe aan deze wens beste vorm gegeven kan worden.

Q: kan je zien welke dossier-gegevens in de RNN zitten? Met name m.b.t. Flora en Fauna gegevens!

A: dit kan via de download-optie in de RNN. Deze gegevens kunnen vervolgens in eigen GIS programma nader bekeken en geanalyseerd worden.

Wens: graag oppervlakte van het beheertype in de download meegeven.

Q: bij de tussenresultaten is er soms 0% verspreiding bij een soort te zien, terwijl die wel meetelt als aanwezige soort. Hoe kan dit?

A: dat heeft te maken met de afronding: de soort is wel aanwezig, maar dan tussen de 0% en 0,5%, waardoor de afronding op 0% komt te staan.

Wens: afronding van percentage aanwezige soorten op 1 decimaal achter de komma weergeven.

Q: hoe wordt de beheertypekaart gemaakt die in de RNN wordt gebruikt en hoe vaak wordt die geüpdatet?

A: Tijdens het RNN project is geadviseerd dat deze kaart een praktische weergave dient te geven van de beheertypen in Nederland waarvoor de provincies de SNL natuurkwaliteit willen berekenen. Als een gebied niet onder een SNL monitoringssubsidieregeling valt, zou deze daardoor niet in de formele beoordeling van natuurkwaliteit meegenomen dienen te worden. Hierdoor is de kaart opgesteld door als basis de Beheertypekaart Natuur uit de SNL Natuurbeheerplannen te gebruiken (die op 1-1-2016 geldig waren), gefilterd op alleen de N-typen. Vervolgens werd dit verder verfijnd door een overlay te maken met de kaartlaag 'in beheer met contract', die ook in de Voortgangsrapportage Natuurnetwerk 2015 (VRN2015) werd toegepast. Het projectteam RNN heeft verder voorgesteld om jaarlijkse actualisatie van de kaart mogelijk te maken, zodat de jaarlijkse aanpassingen van de gesubsidieerde beheertypen worden meegenomen.

NB: zowel de huidige keuze voor het opstellen en actualiseren van de RNN-beheertypekaart als de RNN-beoordelingsgebiedenkaart dienen nog door de AACVP-Werkgroep Natuurbeleid te worden goedgekeurd (of aangepast). Tot die tijd (januari 2017?) zal de RNN met de huidige versies van beide kaarten werken.

Q: kan je zelf 'spelen' met de maatlatten en wegingsfactoren die in de RNN worden gebruikt? Dan kan er, in vergelijking met de werkelijkheid, toegewerkt worden naar een zo goed mogelijke weergave van de werkelijkheid in de RNN maatlatten.

A: Nee, de maatlatten en wegingsfactoren zijn wel beschikbaar als service via een URI. Zie ook handleiding RNN, bijlage 2. Hiermee kan in eigen (GIS)-systemen wel verder 'gespeeld' worden. Mocht er een aanpassing gewenst zijn, dan zal dit eerst via het spoor van de aanpassing van de Werkwijze Monitoring moeten worden opgepakt. De RNN volgt namelijk 1 op 1 deze Werkwijze Monitoring qua maatlatten.

Q: de NDFF heeft een aantal 'vervulde' waarnemingen, zoals aangeplante soorten. Worden deze eruit gefilterd als er een NDFF-datadump in de RNN wordt geladen?

A: er is een Gegevens Leverings Protocol (GLP) afgesproken met de NDFF, waarbij in principe de ongewenste waarnemingen worden gefilterd. Dit filter is nu als volgt ingesteld:

- *waarnemingen van kwalificerende soorten*
- *waarnemingen van Rode Lijstsoorten van de categorie VN, EB en BE voor de soortgroepen amfibieën, vogels, vlinders, kranswieren, korstmossen, zoogdieren, mossen, libellen, sprinkhanen, reptielen en vaatplanten*
- *alleen waarnemingen met een locatie kleiner dan 2000 vierkante meter*
- *alleen waarnemingen met validatiestatus goedgekeurd*
- *voor vogels alleen de broedindicerende waarnemingen*
- *geen nulwaarnemingen*
- *waarnemingen vanaf 1 januari 2009*

Mochten er toch nog ongewenste waarnemingen in de RNN zitten, dan is het in de RNN mogelijk om via expert judgement dit aan te passen, met verplichte toelichting (bijvoorbeeld 'aantal kwalificerende soorten aangepast van 6 naar 5, i.v.m. onterecht meerekenen van aangeplante soort'). Daarnaast kunnen aanvullende wensen worden ingediend m.b.t. de gehanteerde NDFF filtering.

Q: Hoe werkt de standplaatsfactoren berekening?

A: Deze is gebaseerd op de beschrijvingen uit de Werkwijze Monitoring, waarbij er sprake is van een vlakkenbestand uploaden in de RNN, met per vlakje een waarde voor GVG, GLG, pH en/of Trofie. NB: Daarbij is het ook van belang dat dit vlakkenbestand dekkend is binnen de te beoordelen beheertypen, aangezien de RNN het eindoordeel over Standplaatsfactoren bepaalt op basis van een vergelijking van het totale oppervlakte van het vlakkenbestand met het oppervlakte van het betreffende beheertype. Zie voor verdere toelichting de Handleiding RNN, bijlage 5.

Q: is er een afspraak gemaakt over hoe klein of groot een vlakje binnen een standplaatsfactorenkaart mag zijn?

A: nee, is nu puur gebaseerd op de vlakken die ontstaan o.b.v. de vegetatiekartering.

Q: zijn de uitkomsten van de RNN getest met de werkelijkheid?

A: deels, aangezien de RNN gebaseerd is op de Werkwijze Monitoring die o.b.v. expert judgement en veldervaringen is opgesteld en in een paar pilotgebieden al is getoetst. Door het komende gebruik van de RNN kan verder vergeleken worden of de uitkomsten stroken met de werkelijkheid. Daarbij kunnen de gewenste aanpassingen aan de RNN worden ingebracht via het spoor van aanpassing van de Werkwijze Monitoring.

Q: waarom moet je een periode invoeren in de RNN? Dit zorgt namelijk voor een nadere, specifieke filtering van de gebruikte Flora en Fauna data.

A: omgang met de periode blijft een aandachtspunt binnen de RNN. De huidige keuze m.b.t. het invoeren van een periode is gemaakt zodat de gebruikers maximale vrijheid hebben in de keuze van gebruikte Flora en Fauna data, aangezien niet alle Flora en Fauna data in de juiste periode of met dezelfde frequentie zijn ingevoerd in de NDFF. Met betrekking tot het risico van meetellen van dubbele waarnemingen: de RNN rekent niet met totale aantal waarnemingen van een soort, maar met wel/niet aanwezigheid van een soort in een hectarevlak. Vaker een specifieke soort waarnemen en invoeren in de NDFF zal wel een iets positiever beeld opleveren over die soort, maar de genoemde huidige RNN rekenmethode zorgt ervoor dat het uiteindelijke kwaliteitsoordeel toch een goede weergave van de werkelijkheid geeft.

Q: Hoe krijg je een eigen gedownload dataset vanuit de NDFF omgezet naar een dataset die in de RNN kan worden geüpload? Dit speelt vooral als je extra NDFF gegevens wilt gebruiken die niet in de gefilterde NDFF-dataset zitten die de RNN nu gebruikt.

A: In principe speelt dit minder dan eerst gedacht, aangezien de geleverde NDFF-dataset die in de RNN wordt gebruikt, NIET wordt gefilterd op de aanwezigheid van 'SNL protocol' en 'NEM protocol'. WEL wordt er voor vogels gefilterd op broedindicerende waarnemingen. (zie ook eerder genoemde filtering). Deze werkwijze is op dit moment gekozen binnen de RNN, omdat er nog teveel data zijn die nog niet conform wenselijk protocol zijn genoteerd/opgeslagen. Alle (broedindicerende) data meenemen levert een resultaat die dichterbij de werkelijkheid staat dan nu alleen protocol-data meenemen. Over aantal jaren zal het waarschijnlijk wel mogelijk zijn om alleen protocol-data vanuit de NDFF op te nemen in de RNN.

Voor het geval het toch gewenst is om eigen download om te zetten, zullen we vanuit BIJ12 met een instructie komen. (**actie BIJ12**)

Q: kan je meerdere beoordelingsgebieden selecteren die je tegelijkertijd wilt beoordelen?

A: nee, maar je kunt wel zelf een shape maken die uit meerdere, losstaande vlakken bestaat en die als informeel beoordelingsgebied uploaden.

4. Lunch (12:15)

5. Zelf aan de slag met de RNN (12:45)

Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld om via eigen laptops in te loggen op de RNN, om de rekenmodule te testen en ermee te oefenen.

Hieronder volgt een overzicht van de aanvullende wensen die de aanwezigen nog hebben en van de gestelde vragen en gegeven antwoorden (Q&A):

Q: mogen universiteiten en vergelijkbare instanties ook inloggen op de RNN t.b.v. educatieve en onderzoeksdoeleinden?

A: in principe wel, de RNN gaat uit van open data. Er moet nog wel uitgezocht worden hoe de accounts hiervoor het beste kunnen worden geregeld en of er wellicht een 'RNN schaduwomgeving' kan worden ingericht voor deze doeleinden. (**actie BIJ12**)

Wens: graag voorbeelden van informele uploadbestanden doorgeven. (**actie BIJ12**)

Q: zitten de 'lump-sum'-contract gebieden ook in de beheertypekaart?

A: als de provincies dit in de VRN2015 kaartlaag 'in beheer met contract' hebben meegenomen, dan moeten deze gebieden zijn meegenomen. Zo niet, dan zitten ze ook niet in de RNN beheertypekaart.

Wens: in de download graag de oppervlaktes meegeven als attribuut.

6. Afsluiting en vervolg (13:55)

Tjeerd dankt iedereen voor de aanwezigheid en het meedenken voor wenselijke vervolgstappen!

Om ervoor te zorgen dat iedereen binnen de provincies en organisaties goed met de rekenmodule kan werken, wordt geadviseerd dat de provincies en partners een aantal bijeenkomsten organiseren, bijvoorbeeld 1 per regio (noord-oost-zuid-west). Mocht hierbij hulp gewenst zijn dat kan dit gevraagd worden aan BIJ12 door te mailen naar RNN@gbo-provincies.nl

Tijdens het gebruiken van de RNN kunnen er issues of nadere wensen naar voren komen. Om deze goed te kunnen ontvangen en behandelen, hebben we hiervoor de volgende procedure opgesteld:

1. Hebben jullie wensen, vragen of issues (bugs)? Geef dit dan door aan de contactpersonen van jullie provincies, zie <http://www.portaalnatuurenlanschap.nl/assets/Contactpersonen-RNN.pdf> voor een overzicht van deze personen.
2. Deze contactpersonen zijn gemachtigd om als 'key-users' de issues, wensen en vragen door te geven op de volgende wijze:
  - a. Issues (bugs) via het Topdesk systeem van GBO (*contactpersonen krijgen bericht hoe ze eenvoudig de incidenten in Topdesk kunnen indienen*)
  - b. wensen en vragen via mail aan RNN@gbo-provincies.nl
3. BIJ12 koppelt vervolgens terug hoe met deze vragen, issues en wensen wordt omgegaan. (*terugkoppeling waarschijnlijk in eerste instantie via het samenwerkingsplatform van de provincies: Pleio*)

De komende maanden zullen de wensen en issues verder worden geïnventariseerd en zal er een afweging worden gemaakt welke hiervan direct opgepakt kunnen worden en welke worden opgespaard (voor latere versie(s) van de RNN, mogelijk via nieuw vervolgproject 'doorontwikkeling RNN').

Bijlage: aanwezigen

Wie	Organisatie/Provincie	Mail
Marion Pross	zeeland	m.pross@zeeland.nl
Suzanne van der Straat	zeeland	spl.vd.straat@zeeland.nl
Eric Thomassen	zuid holland	ef.thomassen@pzh.nl
Francine van der Loop	zuid holland (ATKB)	F.vanderLoop@at-kb.nl
Rudger Kelder	overijssel	RG.Kelder@overijssel.nl
Paul Scholte Albers	overijssel	RP.Scholte.Albers@overijssel.nl
Jaap Ex	gelderland	j.ex@gelderland.nl
Erik Mekenkamp	gelderland	e.mekenkamp@gelderland.nl
Jan Versluis	gelderland	j.versluis@gelderland.nl
Irene Smolders	gelderland	i.smolders@gelderland.nl
Anne Kersten	drenthe	a.kersten@drenthe.nl
Jeroen Groot	drenthe	J.Groot@drenthe.nl
Edwin van Hooff	groningen	e.van.hooff@provinciegroningen.nl
Peter Schippers	alterra	peter.schippers@wur.nl
Marlies Sanders	alterra	marlies.sanders@wur.nl
Hinko Talsma	Fryslân	h.n.talsma@fryslan.frl
Roland Jalving	Fryslân	r.jalving@fryslan.frl
Jeroen Smal	Utrecht	jeroen.smal@provincie-utrecht.nl
Frank Bos	Utrecht	Frank.Bos@provincie-utrecht.nl
Peter Storm	Noord Holland	stormp@noord-holland.nl
Hanneke van Leeuwen	brabant	JvLeeuwen@brabant.nl
Patrick Lansing	brabant-projectgroep RNN	plansing@brabant.nl
Jacco Maisan	flevoland	jacco.maissan@flevoland.nl
Leopold Verhoef	Staatsbosbeheer- stuurgroep RNN	l.verhoef@staatsbosbeheer.nl
Saskia de Jonge	Staatsbosbeheer	s.jonge@staatsbosbeheer.nl
Allard van Leerdam	Staatsbosbeheer	a.leerdam@staatbosbeheer.nl
Marijke van der Heiden	Natuurmonumenten	M.vanderHeiden@Natuurmonumenten.nl
Tieneke de Groot	Natuurmonumenten	tieneke@bureaufacet.nl
Nelleke Cornips	Natuurmonumenten	N.Cornips@Natuurmonumenten.nl
Ellen ter Stege	Natuurmonumenten	E.terStege@Natuurmonumenten.nl
Wilco Non	Landschap Noord-Holland	W.Non@natuurlijkezaken.nl
Wim Geraedts	Geldersch Landschap en Kasteelen	w.geraedts@mooigelderland.nl
Maurice de Graaf	Geldersch Landschap en Kasteelen	m.degraaf@glk.nl
Victor Mensing	NDFF-SOVON	Victor.Mensing@sovon.nl
Jeroen Kusters	BIJ12	jeroen.kusters@bij12.nl
Jolinda van der Endt	BIJ12-stuurgroep RNN	jolinda.vanderendt@bij12.nl
Tjeerd Wits	BIJ12	tjeerd@wits-consultant.com
Rob Ummels	BIJ12-GBO-projectgroep RNN	Rob.Ummels@bij12.nl
Tiny de Ruyter	BIJ12-GBO	Tiny.deRuyter@bij12.nl
Sabrina Leidelmeijer	BIJ12-communicatie	Sabrina.Leidelmeijer@bij12.nl
Mirthe Leliveld	Geodan	mirthe.leliveld@geodan.nl